Raadsorganen
Griffie
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl/

Gemeente Utrecht

Commissie VBF

Behandeld door	D. Rijnders	**Datum**	18 februari 2022
Onderwerp	Adviesbrief inzake WAAVA		
E-mail	danielle.rijnders@utrecht.nl		
Bijlage(n)	Notulen adviescie 29 april 2021		

Beste raadsleden,

Op 20 februari 2020 heeft de gemeenteraad de nota ‘Waarderen, Activeren en Afschrijven van Vaste Activa’ (WAAVA) vastgesteld. De raad had aansluitend behoefte aan nadere informatie over een drietal beleidskeuzes. Dit betreft:

- Restwaarde wel of niet toepassen.
- Ondergrens voor activeren van investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte wel of niet ongewijzigd laten op 5 miljoen euro.
- Componentenmethode wel of niet toepassen.

Op 29 april 2021 is in de adviescommissie Controle en Financiën over de voortgang van deze beleidskeuzes gesproken. Ter voorbereiding zijn twee noties gedeeld met de adviescommissie, maar nog niet met de raad (restwaarde en componentenmethode). Een notitie over de ondergrens was toen nog niet gedeeld met de adviescommissie en de raad. De notulen van deze bijeenkomst zijn als bijlage opgenomen. Belangrijk hierbij is dat de adviescommissie heeft verzocht niet alleen de uitkomsten te delen maar vooral ook de overwegingen.

Door onder meer corona heeft het langer geduurd voordat het uiteindelijke raadsvoorstel naar de raad is verstuurd (januari 2022). In de voorliggende nota WAAVA wordt voorgesteld:

- De nota aan te passen aan actuele ontwikkelingen:
  i. Actualiseren van de nota aan de aangepaste BBV-wijzigingen
  ii. Verhelderen van de bevoegdheden van de raad
  iii. Vastleggen huidige werkwijze sloopkosten en routine investeringen
  iv. Activeringsgrens naar 100.000 euro in lijn gebracht met de nota BOR
- Het beleid voor restwaarde en componentenmethode niet aan te passen:
  i. Behouden van de terughoudende lijn voor gebruik van restwaarde
  ii. Behouden van de systematiek onderhoudsmethode i.p.v. componentenmethode

In de adviescommissie C&F van 17 februari 2022 hebben we hierover met elkaar gesproken in aanwezigheid van vertegenwoordigers van de ambtelijke organisatie en de accountant.

Reactie de heer van Vugt (adviseur en accountant Deloitte)
De accountant is gevraagd te adviseren over voorliggende nota. Voor de accountant zitten er een beperkt aantal onduidelijkheden in de nota. Verder een aantal politieke keuzes waarvan het goed is de raad deze scherp heeft bij de besluitvorming.

Belangrijke politieke keuzes ten aanzien van het budgetrecht van de raad (hoofdstuk 9) zijn:

1. Enkele programma's (welke zijn dat?) hebben een bandbreedte voor investeringen: Geen expliciet besluit van een investering door de gemeenteraad. Het college kan besluiten voor investeringen nemen voor zover deze binnen de bandbreedte passen.
2. Routine investeringen: Geen expliciet besluit van een investering door de gemeenteraad. Het college kan besluiten voor investeringen nemen voor zover deze binnen de vrijvallende kapitaallasten passen.
3. Vervangingsinvesteringen: Geen expliciet besluit van een investering door de gemeenteraad. Het college kan besluiten voor investeringen nemen voor zover deze binnen de vrijvallende kapitaallasten passen.
4. Uitbreidingsinvesteringen is ruimte voor via de activareserve of kapitaallastenbudget: Geen expliciet besluit van een investering door de gemeenteraad. Het college kan besluiten voor investeringen nemen voor zover deze binnen de vrijvallende kapitaallasten passen.
5. Uitbreidingsinvesteringen zonder bandbreedte: Raadsbesluit (begroting, P&C-document of afzonderlijk besluit): via een activareserve of kapitaallasten in de begroting.
6. Routine of vervangingsinvesteringen waar geen activareserve of kapitaallastenbudget voor is: Raadsbesluit (begroting, P&C-document of afzonderlijk besluit): via een activareserve of kapitaallasten in de begroting.

Verder valt de accountant op:

- Geen restwaarden toepassen (= voorzichtig en in lijn met advies Commissie-BBV)
- Geen componentenbenadering (deur wordt wel op een kier gelaten)
- Voor sommige activa (drie type activa) wordt de annuïtaire afschrijvingsmethode (hoofdstuk 7.4) toegepast. Het motief lijkt meer budgettair gedreven dan bedrijfseconomisch gemotiveerd.
- Bijdragen in activa van derden (investeringssubsidies) worden in 1 keer ten laste van de exploitatie verantwoord.

Advies adviescommissie C&F

De adviescommissie stelt vast dat ze meer had verwacht van het onderzoek van de afgelopen twee jaar. Vragen die tijdens de bespreking van het raadsvoorstel in de adviescommissie aan de orde zijn gekomen zijn onder andere:

- Wat is de impact van de componentenbenadering op de begroting van de gemeente Utrecht, welke panden komen hiervoor in aanmerking?
- Wat is de visie van de gemeente op het vastgoed en het onderhoud?
- Waarom is er gekozen voor een behoedzame aanpak?
- Hoe doen andere gemeenten dit?
- Heeft de raad nu voldoende informatie om een keuze te maken?

De adviescommissie heeft uiteraard oog voor het extra werk dat bijvoorbeeld de componentenbenadering met zich meebrengt voor de ambtelijke organisatie. Het bezwaar om deze benadering niet toe te passen vanwege administratieve redenen is volgens de accountant echter niet zwaarwegend omdat de BBV-regels niet heel verstrekkend zijn.

De adviescommissie stelt vast dat het voorliggende raadsvoorstel onvoldoende houvast biedt om een andere keuze te maken dan het college nu voorstelt: daarvoor ontbreekt het nodige inzicht en onderbreking van alternatieve keuzes zoals die eerder in de adviescommissie zijn langsgekomen. De commissie adviseert derhalve om deze informatie alsnog te delen met de raad zodat er een gedegen afweging gemaakt kan worden omtrent het voorliggende raadsvoorstel.

Met vriendelijke groet,

Dimitri Gilissen
Voorzitter adviescommissie C&F

Bijlage 1: Verslag adviescommissie 29 april 2021

6. Stand van zaken WAAVA
Naar aanleiding van de discussie in de Adviescommissie, ongeveer een jaar geleden, zegde de wethouder toe dat enkele punten uit de Nota WAAVA zouden worden heroverwogen. De Adviescommissie stelde daar een onderzoeksopzet voor vast. De oplevering van het onderzoek is vertraagd, hoofdzakelijk vanwege de coronamaatregelen. De notities over de restwaarde en over de componentenmethode zijn nu afgerond, voor een notitie over de ondergrens heeft de afdeling nog wat meer tijd nodig. De beide notities leiden tot het advies om het bestaande beleid voort te zetten. Een punt van aandacht is circulair bouwen: dit zou op termijn tot een beleidswijziging kunnen leiden. De ambtelijke organisatie volgt de ontwikkelingen met belangstelling.

Mevrouw Koolenbrander herinnert de Adviescommissie eraan dat de wethouder een raadsbrief heeft toegezegd, echter pas als ook de notitie over de ondergrens er is, die de Adviescommissie na de zomer kan verwachten.

De bijlagen bij dit agendapunt bevatten geen verrassingen, vindt de heer Bos, maar roepen wel extra vragen op. Hij dringt erop aan zowel het memo als de raadsbrief aan de raad te sturen, zodat men er alvast op kan reageren en zonodig schriftelijke vragen kan stellen. De heer Bos is vooral benieuwd naar de aannames die hebben geleid tot de conclusies zoals verwoord in de notitie Restwaarde; er lijkt geschreven te zijn in de richting van de keuze om restwaarde niet af te schrijven en vast te houden aan de bestaande situatie. Wellicht is een second opinion het overwegen waard.

Waarin verschilt de aanpak van Rotterdam en Groningen van de aanpak van Utrecht? Mevrouw Koolenbrander geeft aan dat Utrecht vooral risico's ziet in het hanteren van restwaarde, want het is niet gemakkelijk om de waarde van een object over een langere periode te bepalen. De beide andere steden maken kennelijk een andere risico-afweging. De heer Van Vugt vult aan dat gemeenten met een grote woningvoorraad veelal voor de restwaardemethodiek kiezen. Waarom wordt de componentenbenadering negatief gewaardeerd? De Adviescommissie heeft behoefte aan verduidelijking van deze conclusie. Er wordt ook gevraagd om toevoeging van een ander element, namelijk de mogelijkheid om installaties in een kortere periode af te schrijven, wat de mogelijkheid biedt om meer te investeren in duurzaamheid. Handig zou zijn: een overzichtje met voor- en nadelen van de huidige methode vs. de voor- en nadelen van de componentenmethode.

De heer Van Vugt merkt op dat de keuze voor restwaarde of de componentenbenadering uiteindelijk een politieke zal zijn. Hij verwacht dat het de raad zal helpen als het gesuggereerde overzicht van voor- en nadelen wordt toegevoegd. De accountant kijkt graag met de organisatie mee om te beoordelen of een en ander voldoende objectief en evenwichtig wordt beschreven.

De Adviescommissie roept de organisatie op om zo snel mogelijk na de zomer een raadsbrief te sturen, zodat deze geagendeerd kan worden, eventueel voor een technische raadsinformatiebijeenkomst. Leden die nu al verdiepende vragen hebben over de bijlagen, geven die aan de ambtelijke organisatie mee.